

BAREM PROFIL UMANIST

Nr.	Itemul	Variante acceptabile	Specificări	Punctaj total
1	<p>Propune un sinonim contextual pentru cuvântul tulbura din enunțul: <i>Unica persoană care tulbura oarecum nimbul acestei idile literare era Cristina,</i> argumentându-ți alegerea într-un enunț.</p>	<p>Se va accepta oricare dintre sinonimele contextuale: deranja, stânjenea, perturba etc. Enunțul va fi construit corect (raționament și exemplu/referință), iar argumentarea va fi plauzibilă, ancorată în context.</p> <p>N.B. În cazul argumentării plauzibile a altui sinonim, verificatorul îl va accepta, împreună cu argumentarea.</p>	<p>1+2 1 punct pentru propunerea unui sinonim adecvat. 2 puncte pentru enunțul argumentativ construit corect (1) și referința la text (1).</p> <p>N.B. Se va acorda doar 1 punct dacă argumentarea nu face trimitere la text sau dacă enunțul nu este argumentativ.</p>	3 puncte
2	<p>Alcătuiește câte un enunț, ilustrând un alt sens decât cel din text al cuvintelor: a cotropi, cronică.</p>	<p>Se vor accepta răspunsuri adecvate cerinței.</p> <p>Pentru a cotropi: Este exclus sensul a pune stăpânire asupra stării psihice; a copleși; este valorificat unul dintre sensurile: - a ocupa prin violență, a pune stăpânire pe un teritoriu străin în mod abuziv; a invada; - (despre ape) a inunda; - a uzurpa un drept etc.</p> <p>Pentru cronică: Este exclus sensul articol de ziar sau de revistă care comentează evenimente politice, sociale și culturale de actualitate; este valorificat unul dintre sensurile: - lucrare cu caracter istoric, obișnuită mai ales în Evul Mediu, care cuprinde o înregistrare cronologică a evenimentelor sociale, politice și familiale; letopiseț, hronic;</p>	<p>2+2 Câte 2 puncte pentru fiecare enunț logic, coerent, care ilustrează sensul admis.</p> <p>N.B. Dacă enunțul nu ilustrează un alt sens decât cel din text, dar este corect, se acordă <i>1 punct</i>.</p>	4 puncte

		<p>- scurtă comunicare oficială privind schimbări în componența guvernului, mișcări în corpul diplomatic;</p> <p>- comentariu răutăcios în legătură cu viața cuiva etc.</p>		
3	Explică, în câte un enunț, sensul contextual al secvențelor: <i>îi dădea iluzia; m-ai prins cel mai bine.</i>	Se vor accepta enunțuri logice, coerente, care conțin explicația sensului contextual al secvențelor: <i>îi dădea iluzia</i> – îi crea impresia unei situații aparent reale; a unei percepții denaturate; îi insufla o idee înșelătoare etc.; <i>m-ai prins cel mai bine</i> - semnifică faptul că Alexandru Palade a reușit să înțeleagă sensul operei, stilul artistic; să redea în mod fidel intențiile și mesajul autorului etc.	2+2 Câte 2 puncte pentru fiecare enunț în care se oferă o explicație corectă, adecvată a sensului contextual.	4 puncte
4	Comentează, în text coerent de 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența subliniată (rescrie și numește figura de stil).	Se va accepta un răspuns în care: - este rescrisă complet figura de stil; - este nominalizată figura de stil: metaforă, epitet, comparație, antiteză etc.; - este relevată sugestia contextuală a figurii de stil.	1+1+3 1 punct pentru rescrierea completă a figurii de stil. 1 punct pentru nominalizarea corectă a figurii de stil. 3 puncte pentru comentarea adecvată, nuanțată și cuprinzătoare a sugestiei contextuale. (Se vor acorda doar <i>2 puncte</i> pentru comentarea corectă, dar incompletă a sugestiei contextuale și doar <i>1 punct</i> pentru formularea unor semnificații vagi, fără susținere textuală.)	5 puncte
5	Schițează, în text coerent de 11-12 rânduri, portretul moral al personajului Alexandru Palade, având în vedere: a) identificarea tipului uman pe care îl	Se va accepta un răspuns în care: -este stabilit tipul uman reprezentat de personaj (intelectualul; omul de creație dedicat, irealizat artistic, omul cultivat, rafinat, capabil de prietenie etc.); - sunt identificate și comentate explicit, nuanțat oricare dintre trăsăturile morale, deduse din text (solidaritate, altruism, sensibilitate artistică,	1+2+4+2+1 1 punct pentru stabilirea tipului uman. 2 puncte (1+1) pentru identificarea corectă a trăsăturilor morale. 4 puncte (2+2) pentru comentarea explicită (1) și nuanțată (1) a trăsăturilor identificate. 2 puncte (1+1) pentru ilustrarea trăsăturilor cu exemple concludente din text.	10 puncte

	<p>reprezintă; b) comentarea a două trăsături morale, ilustrate cu exemple potrivite.</p>	<p>loialitate, corectitudine etc., dar și lipsă de fermitate în asumarea unor decizii etc.); - trăsăturile morale sunt ilustrate cu câte un exemplu potrivit din fragment.</p>	<p>1 punct pentru coerența textului.</p>	
6	<p>Determină, în text coerent de 5-6 rânduri, atitudinea Cristinei față de ocupația lui Alexandru Palade, exemplificând cu un citat din fragmentul propus.</p>	<p>Se va accepta un răspuns în care: - este determinată atitudinea Cristinei (grijă/ atenție/preocupare; susținere; franchețe etc.); - este selectat un citat care confirmă atitudinea relevantă.</p>	<p>1+1+1 1 punct pentru determinarea atitudinii (care este numită cu un cuvânt; nu se vor accepta răspunsuri de tipul – „o atitudine bună” etc.). 1 punct pentru un citat potrivit cerinței. 1 punct pentru coerența textului.</p>	3 puncte
7	<p>Analizează, în spațiul rezervat, motivul literar al prieteniei în textul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul, citează/prezintă o situație din textul ales).</p>	<p>Se va accepta un răspuns în care: - este relevantă semnificația motivului literar al prieteniei în textul dat; - este consemnat un reper textual concret; - este reperat un indiciu/un exemplu din text, prin care se accentuează/exprimă acest motiv; - este ales adecvat textul de referință; - este interpretat același motiv în textul ales; - este citat/prezentat un exemplu relevant.</p>	<p>3+2+2+1 3 puncte pentru relevarea semnificației motivului literar al prieteniei în textul analizat: <i>2 puncte</i> pentru o analiză pertinentă și nuanțată, corelată cu fragmentul. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru semnificații superficiale, scurte). <i>1 punct</i> pentru consemnarea reperului textual: procedeu artistic, exemplu/secvență care indică prezența motivului. 2 puncte pentru referința exactă la textul ales pentru comparație: menționarea corectă a titlului (1 punct) și a numelui autorului (1 punct). 2 puncte pentru interpretarea motivului în textul ales prin dovezi concrete, relevante. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o dovadă aproximativă, un exemplu evaziv din textul ales).</p>	8 puncte

			1 punct pentru citarea/prezentarea unei situații concrete din textul ales pentru comparație/raportare.	
8	Formulează două argumente, fiecare susținut de un exemplu relevant, care demonstrează apartenența textului la genul epic.	Se va accepta un răspuns care conține: - două argumente pentru a demonstra apartenența textului la genul epic (narator, perspectivă narativă, acțiune, personaj; relația dintre personaje, fir narativ/evenimente narate etc.); - două secvențe ilustrative din text.	2+2 Câte 1 punct pentru fiecare argument formulat corect. Câte 1 punct pentru fiecare exemplu plauzibil din text. Se vor acorda 0 puncte pentru exemplu fără raționament.	4 puncte
9	Exprimă, în spațiul rezervat, un punct de vedere cu privire la importanța abilității de a convinge într-un dialog, referindu-te la propria experiență.	Se va accepta un răspuns în care: - este formulat un punct de vedere care vizează problema enunțată; - este reperat un exemplu din experiența proprie.	2+2 2 puncte pentru exprimarea unui punct de vedere clar, explicit formulat, în acord cu problema enunțată. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o formulare parțială, confuză, neîntemeiată.) 2 puncte pentru o referință relevantă, concretă, inclusă coerent în argumentare. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o referință imprecisă, vagă.)	4 puncte
10	Numește un text din literatura română, despre care poți afirma că abordează <i>probleme de stringență actualitate</i> , susținându-ți opinia într-un enunț argumentativ.	Se va accepta orice titlu de text, indiferent de genul literar căruia îi aparține, în condiția argumentării alegerii.	2+2 Câte 1 punct pentru indicarea exactă a titlului și a numelui autorului. 2 puncte pentru enunțul argumentativ logic, adecvat, construit corect. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o formulare confuză; pentru o simplă constatare, fără justificare.)	4 puncte
11	Scrive, în spațiul rezervat, un anunț, valorificând datele legendei: „Te numești	Se va accepta textul unui anunț cu respectarea datelor din legendă: organizarea lansării, timpul, locul desfășurării, semnătura.	1+1+2+1+1+1 1 punct pentru denumirea documentului. 1 punct pentru menționarea evenimentului.	7 puncte

	<p>Martin/Marta Ivănescu. Studiezi în clasa a XII-a la Liceul Teoretic „Andrei Ciurunga” din orașul Cahul. Ai misiunea să informezi colegii despre lansarea cărții „Vă dedic tăcerea mea” de Mario Vargas Llosa, care va avea loc pe data de 10 aprilie 2026, la ora 12:00, în incinta bibliotecii liceului”. Vei semna anunțul.</p>	<p>În text se vor utiliza convenții specifice acestui tip de compunere.</p>	<p>2 puncte pentru indicarea timpului desfășurării evenimentului. 1 punct pentru indicarea locului desfășurării evenimentului. 1 punct pentru organizarea textului în pagină, (spațiere adecvată, respectarea marginii, a alineatelor). 1 punct pentru semnătură.</p>	
12	<p>Redactează un eseu structurat, de 1-1,5 pagini, cu tema: Întâlnirea cu celălalt - reper în formarea propriului traseu existențial, pornind de la afirmația lui Andrei Pleșu: „Există mai multe tipuri de întâlniri. O primă categorie ar fi <i>întâlnirile care te orientează</i>, te trimit către anumite orizonturi, pe care tu le ignori până atunci. Apoi, <i>întâlnirea care te modelează</i>, întâlnirea</p>	<p>Se va accepta un text care conține:</p> <ul style="list-style-type: none"> - explicarea modului <u>propriu</u> de înțelegere a conceptului <i>întâlnirea cu celălalt</i>; - elucidarea relației <i>întâlnirile care te orientează</i> – <i>întâlnirea care te modelează</i>, în raport cu propria formare; - reperarea <u>argumentată</u> a două texte din literatura română, potrivite temei; - relevarea semnificației <i>întâlnirii cu celălalt</i> în formarea personajelor din textele alese, prin comentarea unor circumstanțe concrete (câte o circumstanță pentru fiecare text), precum: comportamentul, concepțiile, mediul în care evoluează/involuează, natura faptelor/criteriul etic, scopuri, viziuni, atitudini, dileme etc.; - ilustrarea adecvată a fiecărei circumstanțe comentate prin câte un exemplu convingător din textele analizate; 	<p>2+4+6+6+4+2 2 puncte pentru explicarea logică și pertinentă a conceptului <i>întâlnirea cu celălalt</i>. (Se va acorda <i>doar 1 punct</i> pentru o explicație simplistă, parțială.) 4 puncte (2+1+1) pentru elucidarea relației propuse, în raport cu propria formare: <i>câte 1 punct</i> pentru interpretarea fiecărei secvențe: <i>întâlnirile care te orientează</i>; <i>întâlnirea care te modelează</i>; <i>1 punct</i> pentru relaționarea semnificațiilor; <i>1 punct</i> pentru raportarea la propria formare. 6 puncte (3+3) pentru reperarea <u>argumentată</u> a două texte din literatura română, potrivite temei: <i>1 punct</i> pentru indicarea corectă a titlului și a numelui autorului; <i>2 puncte</i> pentru motivarea pertinentă a alegerii textului, în deplină concordanță cu tema propusă. (Se va</p>	<p>24 de puncte</p>

	<p>care m-a dus spre propriul meu proiect, spre mine însumi. Un mare <i>întâlnit</i> e cineva care nu te duce spre el, ci te duce spre tine”.</p>	<p>- formularea unei concluzii pertinente la tema abordată.</p>	<p>acorda doar <i>1 punct</i> pentru o motivare insuficient dezvoltată, care nu evidențiază explicit relația dintre textul ales și tema eseului.)</p> <p>6 puncte (3+3) pentru identificarea circumstanțelor concrete din textele reperate:</p> <p><i>1 punct</i> pentru menționarea circumstanței relevante; <i>2 puncte</i> pentru comentarea rolului <i>întâlnirii cu celălalt</i> în formarea personajului din textul ales. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru un răspuns parțial formulat, evaziv, superficial.)</p> <p>4 puncte (2+2) pentru ilustrarea adecvată a fiecărei circumstanțe comentate prin câte un exemplu convingător. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru un exemplu incomplet sau insuficient corelat cu circumstanța invocată.)</p> <p>2 puncte pentru formularea unei concluzii pertinente, raportate clar la tema eseului. (Se va acorda doar <i>1 punct</i> pentru o concluzie formulată evaziv, fără raportate explicită la tema eseului.)</p>	
--	---	---	---	--

REDACTARE (20 de puncte)

Nr.	Conținutul parametrului	Barem (specificații suplimentare)		Punctaj total
		Condiții de acordare a punctajului	Distribuirea punctajului	
1.	Organizarea în scris a ideilor și respectarea limitei de întindere.	Se acordă în cazul unei lucrări structurate coerent,	2 Cele 2 puncte vor fi distribuite astfel: 1 punct pentru claritatea și consecutivitatea ideilor.	2 puncte

		respectând limita de întindere.	1 punct pentru respectarea limitei de întindere.	
2.	Aptitudini de analiză și de interpretări critice.	Se acordă pentru dovada capacității de analiză/comentare a textului propus și a textelor alese pentru examinare.	3 Cele 3 puncte vor fi distribuite astfel: 1 punct pentru constatarea aspectelor definatorii ale sarcinilor de realizat. 1 punct pentru utilizarea de date, informații, fapte elocvente. 1 punct pentru abilitatea de a interpreta critic o anumită informație, de a face constatări și a ilustra anumite fenomene literare. Notă: Se acordă 0 puncte pentru fiecare parte nerealizată a sarcinii de lucru.	3 puncte
3.	Corectitudinea stilistică.	Se acordă 5 puncte pentru respectarea normei stilistice a limbii.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de exprimare. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli de exprimare.	5 puncte
4.	Respectarea normelor ortografice și gramaticale.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli ortografice sau gramaticale nu depășește 1 .	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli ortografice sau gramaticale. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli. • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli ortografice și/sau gramaticale.	5 puncte
5.	Respectarea normelor de punctuație.	Se acordă punctajul întreg (5 puncte), dacă numărul de greșeli de punctuație nu depășește 1.	5 Se va scădea câte 1 punct pentru fiecare 2 greșeli de punctuație. • Se acordă 4 puncte, dacă au fost comise 2-3 greșeli. • Se acordă 3 puncte, dacă au fost comise 4-5 greșeli.	5 puncte

			<ul style="list-style-type: none"> • Se acordă 2 puncte, dacă au fost comise 6-7 greșeli. • Se acordă 1 punct, dacă au fost comise 8-9 greșeli. • Se acordă 0 puncte, dacă sunt comise 10 și mai multe greșeli de punctuație.	
--	--	--	--	--